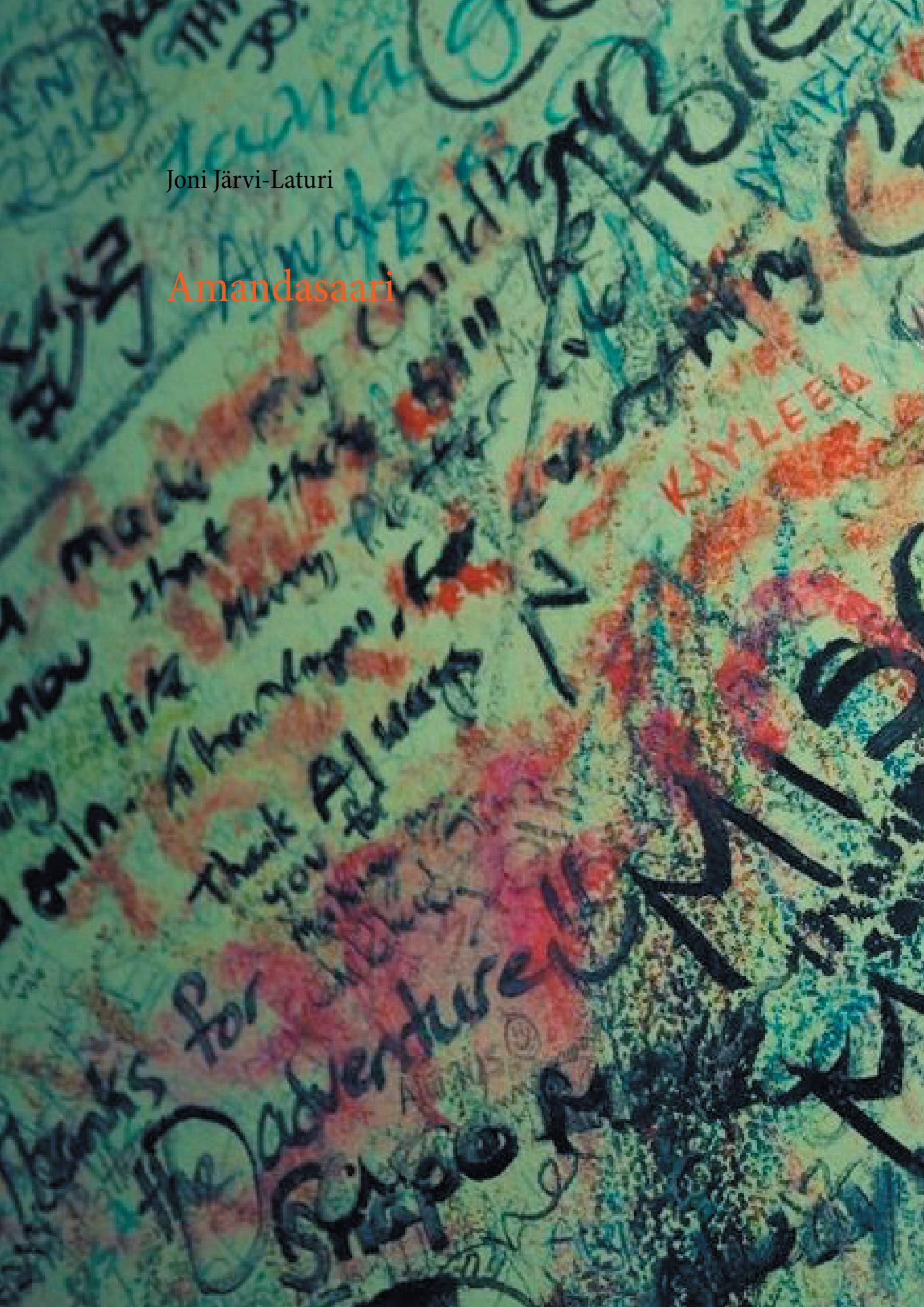

Joni Järvi-Laturi

Amandasaari

Amandasaari

Joni Järvi-Laturi

Amandasaari

Joni Järvi-Laturi

© 2018 Joni Järvi-Laturi

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-800-266-6

**ENSIMMÄINEN OSA –
SEPTEMBER**

”Aika ei kykene haalistamaan näitä muistoja eikä arki latistamaan tämän paikan loputtomia monimuotoisuuksia.”

Näin totesin minä, Elias Salmi, Amandasaaren nuotiopiirissä, neljän ihmisen jakaessa tarinoitaan lomanviettokohteena tunnetulla legendaarisella saarella. Amandasaari oli minulle ja monille muille suomalaisen elämänvieton paratiisi. Tämä Helsingin lähellä sijaitseva idyllinen suojapoukama kukoisti ihmisten ja heidän keskusteluidensa takia. Saarella kuuli tarinoita tapahtumista, ihmisistä sekä kaikista niistä sivujuonista -ja tarinoista, joita ihmiset olivat moniulotteisen elämän vieton myötä kuulleet ja kohdanneet. Ilta oli myöhäinen ja mökkialue pimeä ja tyhjä nuotion oranssin hiilloksen kihistessä yksinäisenä. Uhkaavuutta loi tunnelmaan kaukana ilakoiva ja huutava kännisten keski-eurooppalaisten miesten seurue, joka ehkä valitsisi majoituspaikakseen juuri meidän alueella sijaitsevan mökin, ainakin näin me pelkäsimme ja ajattelivat samalla nauttien pienestä vaaran tunteesta, sillä saari oli yöaikoihin valitettavan tunnettu häiriköistään ja heidän arvaamattomuudestaan. Kilometrin päässä lännessä sijaitsee avara festivaalialue, jossa erityisesti nuoret rakastavat olla, sillä siellä saa juhlia ilmaiseksi ja nauttia hyvästä musiikista. Amandasaari on yhtä kuin nuoruus itse. Niin monet nuoret, toinen toisensa jälkeen ovat ponnahtaneet sen kautta kohti avarampia ihmissuhteiden kudelmia, verkostoitumisten kutkuttavaa paljoutta sekä mahdollisuuksien ja vapauksien alkua, pehmeää nousua suurelle elämänkertomukselle.

Amandasaaren tilavuus sisältää metsää, kallioita, jokia, lampia, kosken sekä luontopolkuja ja suuren mäen. Se on läpimitaltaan noin 30 kilometrin laajuinen alue. Kukoistavassa

ekosysteemissä tavataan rusakoita, sammakoita, ahmoja, kärppiä, jäniksiä, oravia, kaikenlaisia lintuja ja kaloja talitinteistä ja tikoista 10-kiloiisiin haukiin ja ahveniin, sekä myös liuta paljon harvinaisempia elukoita. Luonnon keskellä monet kävijät tunsivat elävänsä lähellä elämän ydintä ja tämä vain lisäsi paikan houkuttelevuutta, pakoa pois digitaalisten härpäkkeiden ja arjenhallinnan täyttämästä kaupunkielämästä.

Minä, Elias Salmi, olen ollut kuollut jo jonkin aikaa. Työskentelin ennen kuolemaani Tampereen Sorin Sirkuksessa. Olin trapetsitaiteilija, kunnes sattui auto-onnettomuus ja kuolin palaen bensiinileikkien helvetissä, silti rauhallisena ja hyväksyväni. Tämä tapahtui viisi päivää Amandasaaren hääjuhlien jälkeen, juuri Sorin Sirkuksen kesän viimeisen sirkusesityksen loputtua, ilta jolloin olin yksi esityksen kantavia voimia. Yleisö taputti minulle ja hurrasi tietämättä seuraavasta siirrostani mikä tuli kaupunginosan väelle aikamoisena järkytyksenä. Olin kuollessani 34-vuotias.

Osallistuin Leo Lattusen tyttären häihin. Leo on Amandasaaren virallinen isäntä. Haluan kertoa tämän tarinan, siitä mitä Amandasaarella tapahtui kaikkien niiden vuosien aikana ja siitä mitä siellä tapahtui häiden jälkeen.

Amandasaari...Se on pelkkä kutsumanimi saarelle. Oikeasti kyseessä on vain alue Suomen ja Helsingin eteläisimmässä kolkassa. Aurinkopaikka. Yöpaikka. Paikka, jossa nuoret ja vanhemmat, lapset ja teinit, uursivat jälkensä legendaarisuuteen, jota tämä alue edusti, kuin kangas täynnä ihmiskohtaloiden seinäkirjoituksia. Elämän virallinen maalaus täynnä sukupolvien virtauksia. Maalaus, joka ei ikinä lopu. Sekä paikka, jota kukaan ei voi unohtaa lähdettyään sen ikimuistoisista ihmiskohtaamisista.

Kuvittele meri, jossa ei ole rantaa. Kuvittele elämä, jossa ei ole alkua eikä loppua. Kuvittele tarina, joka jatkuvasti on vasta alkamassa. Kuvittele tämä odotus, sen kutkuttavuus, paikka, jossa ei tarvitse pelätä sen loppumista. Kukoitus. Se on sitä että kaikki on vasta alkamassa, jatkuvasti, koko ajan.

Ajallisesti Amandasaaren tapahtumat voitaisiin jakaa kolmeen eri osaan. Ensimmäinen osa koostuu vuosista 2009-2012. Toinen vuosista 2013-2016. Kolmas vuosista 2017-2020. Silti, ihmisten puheissa saari jakautuu aikaan ennen mustaa syksyä ja aikaan sen jälkeen. Musta

syksy tapahtui vuonna 2015. Silloin kuoli kuusi ihmistä, osa luonnollisista syistä, osa tapaturmaisesti. He olivat kaikki Amandasaaren pitkäaikaisia kävijöitä ja tunnettuja persoonia.

Toisaalta Amandasaari voitaisiin jakaa myös jokaiseen sen olemassaolon vuoteen, sillä jokainen vuosi oli edellistä erilaisempi sekä persoonaltaan että ajankuvaltaan. Se on kuin projekti, jota ihmiset saavat luoda puhuessaan ja juhliessaan, ajan aina muuttuessa sen ohella. Tietenkin Amandasaarta haluttiin kehittää samalla kun siellä vietettiin aikaa. Kehitysideat painottuivat siihen mitä kaikkea siellä voitaisiin tehdä kaikkina seuraavina vuosina. Sekä niihin ihmisiin, joita sinne voitaisiin kutsua.

Tässä tarinassa kerron myös yhdestä vuosikymmenestä ja kaikista sen ulottuvuuksista ihmisten elämässä, muistoissa ja kokemuksissa. Ne ovat risteileviä ihmiskohtauksia yhteyksineen ja elämän pienine yksityiskohtineen. Pieninkin hellä lause tai teko on arvokkaampi kuin suurin aikomus nalkuttaa toiselle tai satuttaa toista. Mielestäni vuosikymmenellä oli oma tunnelmansa, vaikkemme sitä silloin huomanneet, ja mielestäni vuosikymmenen tunnelma oli jotain sen tiedostomattomasta kollektiivisesta tajunnasta kumpuavaa alkukantaista voimaa, jota eivät markkinavoimat tai arjen harmaus kyenneet kukistamaan.

No, aloitan nyt Leo Lattusesta. Tämä rujo, konservatiivinen luterilainen pappi tunnettiin sekä vahvasta uskonnollisuudestaan mutta myös maallisesta elämänilostaan. Leota pidettiin joskus tylynä ja uhmakkaan maskuliinisena henkilönä mutta hänen egonsa seura oli yleensä ansaittua, ja hänen kunnioituksensa Amandasaaren kävijöitä kohtaan oli yleensä palkinto, eikä automaattinen reaktio. Hänellä oli lyhyt musta parta ja miehekkään karismaattinen olemus mutta hänet tunnistettiin myös perisuomalaisesta huumoristaan, olihan hänen sukunsa historia täynnä surkukupaisan luonteikkaita vitsejä elämän koomisista puolista.

Hän järjesti Amandasaarella noin kolmisenkymmentä suurta kokoontumista vuodessa. Sekä tietenkin jokakuusen suuren juhlan jonkin asian vuoksi. Saaren pomona Leo oli rikas mies, joten hän ei veloittanut asukeilleen mitään saaren anneista, vaan halusi tuottaa hyvää mieltä seitsemän tyttärensä eri häiden juhlien osallistujille, jo neljän perättäisen vuoden ajan. Amandasaari oli hänelle rentoutumispaikka raskaista velvollisuuksista sekä myös suomalainen unelma aineellistettuna.

Jatkan siitä mitä hän teki eräänä päivänä suurten hääjuhlien jälkeen.

Oli sunnuntai-aamu. Tylsä päivä. Hiljainen päivä, jolloin varikset riekkuivat raataessaan oravanpoikasia Mariantien metsän uumenissa ja jolloin päivä koostui työntäyteisistä hetkistä, arjen pakollisista toiminnoista, jotka pysyivät elämässä kuin ärsyttävin päähänpinttymä tai pakko-oire. Hääjuhlien jälkeiset ajat, jolloin putsattiin koko Mariantie puhtaaksi edellisten päivien riemukkaista sotkuista. Raapiessaan partaveitsenterällä leuastaan viimeiset sänget pois kasvojen pehmentyessä sileiksi, Leo muisti minut, Eliaksen ja neljän muunkin henkilön myöhemmin. Porukan silloiset jutut nuotiopiirissä eivät hätkäyttäneet Leota, sillä hän tiesi että nuotio oli legendaarinen ja hän kutsui sitä ”suomalaisen elämäntavan suureksi pienoismaailmaksi.” Jokainen kävijä tiesi tämän alitajuisesti myös. Nuotion. The Nuotio. Suuri nuotio. Paikka, jossa koko Suomi kokoontui keskustelemaan kaikista aiheista, joita mielet, niiden muutamien usein iltaisten tai öisten tuntien aikana, halusivat jakaa tai mainita.

Amandasaari oli nyt tyhjä ja kolkko. Ilona Lattusen häät olivat edellisenä päivänä vietetty. Ilona, hänen toiseksi nuorin silmänteränsä oli nyt 24-vuotias ja pappina toimiva Leo Lattunen keräsi juhlien jäljiltä tyhjiä tölkkejä muovipusseihin ja huomasi yllättäen vaimonsa Mikaelan kuljettavan pölkkyjä kohti nuotiota. Sade ja ukkonen siintivät aivan kohta edessä, Leo otaksui, katsoen ylös taivaan tummanharmaita pilvien rykelmää.

Hän huomasi helposti Mikaelan kasvoilla melankolista apeutta, katsoessaan ovenkamaralla tämän lepsun aneemisia askareitaan mökin ulkopuolella. Hän ei viitsinyt vielä lohduttaa häntä ja kääntyi mökin olohuoneeseen, jossa hän katsoi kehystettyä valokuvaa Ilonasta ylioppilaslakissaan neljä vuotta takaperin. Valokuvan vierellä oli toinen kuva Leon seitsemästä tyttärestä, hymyilemässä yhdessä Hanna-Liisan, vanhimman, hääjuhlissa Amandasaarella.

Sitten alkoi ukostaa. Kahden minuutin päästä sade ja salamoiden vaara ajoi Mikaelan sisälle, jossa hän huomasi Leon seuraavan uutislähetystä, jossa raportoitiin että kolme ihmistä oli kadonnut ja heidän vaatteitaan oli löydetty kolmen kilometrin päästä Leon omistavasta Lapuan Simpsiön mökistä, metsäpolun puiden siimeksestä. Uutislähetyksessä mainittiin Amandasaari.

”Ketkä ovat kadonneet? Eivät kai minun rakkaat tyttäreni?” ajatteli Leo hämmentyneenä kulmakarvojen

Uutistenlukija totesi Leon ja Mikaelan odottaessa jännittyneinä:

”Kadonneet ovat Wilhelmiina Lappi, Milla Salin ja Iines Saarinen...”

Mikaela kauhistui uutisesta mutta Leo pysyi vakaana, pienestä järkytyksestään huolimatta.

Mikaela kietoutui Leoon huomattessaan asianseikan. Leon teki mieli kiroilla ja huutaa sillä hän huomasi myös että kaksi kadonnutta naista olivat Ilonan läheisimpiä ystäviä.

”Tässä on kyse murhasta.”

”Niin minäkin ajattelen. Sitä ei ole vain vielä virallistettu.”

”Iines ja Milla...” totesi Leo, valahtaen kasaan ja hieroen käsillään kasvojansa.

”Onko Ilona sitten seuraava mahdollinen uhri?”

”Sitä minä pelkään myös, todella paljon, enkä voi olla ajattelematta näin.”

”Meidän täytyy tehdä kaikkemme että tämä asia ratkaistaan,” Mikaela totesi ja jatkoi:

”Tässkö oli Amandasaaren tarina? Tästäkö Amandasaari tulevaisuudessa muistetaan?”

”Nyt eletään kauheaa aikaa, todella inhottavaa,” totesi Leo tyrmistyneenä.

Oli kulunut kymmenen päivää hääjuhlien lopusta. Leo käveli verkkaisesti kohti mökin keittiötä, jossa hän alkoi keittämään heikentyneellä otteella itselleen kahvia. Sitten Leo ajatteli minua Eliasta, sillä olinhan hirtehisillä kauhutarinoillaan luonut nuotion ihmisiin huumorinseikaista pelkoa, mutta veijarimaisesti ja hyvällä tahdolla. Hän muisti minut hyvänä ja luotettavana ystävänä, joka olisi voinut auttaa häntä tämän tapauksen käsittelemisessä. Mutta kuolemantapaukseni oli hänen ensimmäinen järkytyksensä Amandasaaren hääjuhlien jälkeen.

Hän tunsu sitten stressaantunutta pelkoa ja tunnetta siitä että jokin ulkopuolinen, törkeä voima oli puuttunut hänen pyhän lomakohteensa ajanviettoon anteeksiantamattomalla tavalla. Leo muisteli Amandasaarella vietettyjä aikoja muttei nämä muistot pystyneet nyt hengittämään kauniisti ja runollisesti. Oli kuin jokin suuri kertomus olisi vaarassa päättyä, eikä hän pystynyt ajatuksissaan keskittymään muuhun kuin tähän inhottavaan hetkeen, tähän rikokseen, joka pakonomaisena vyöryi hänen mielessään kuin töykein ja sadistisin este.

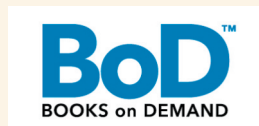
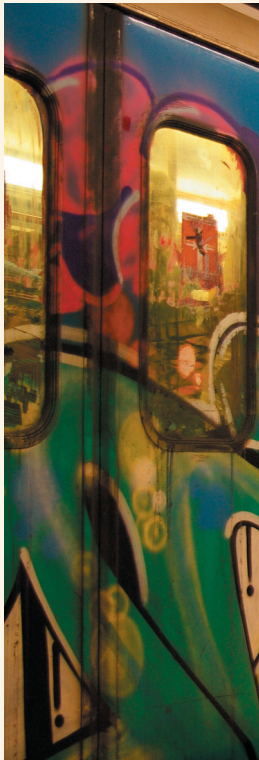
Leon palattua olohuoneeseen, Mikaelan silmät olivat vetiset. Mökin olohuoneessa Leo ja Mikaela pitivät toisistaan kiinni, halasivat toisiaan, Mikaelan alkaessa itkemään. He olivat jo

Amandasaari on Joni Järvi-Laturin yhdestoista teos ja hänen esikoisromaaninsa.

Amandasaari on paikka, jossa on 10 000:n suomalaisen jäljet. Teos on 2010-luvulla nuoruutensa eläneiden seikkailuhengen nostalginen kuvaus. Kulunut vuosikymmen näyttäyty ihmeellisenä ja kukoistavan nostalgisena tämän superpersoonallisen teoksen äärellä.

Se on myös romanssi ja rikostarina tarjoten myös ideologisen vaihtoehdon modernille ajattelulle.

www.bod.fi